

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VII. Synodus Francofordiensis congregata est jussu Karoli magni, qui præfuit Synodo. Explicatur præsentia illa. Concilia Gallicana habebantur per illas tempestates in aula palatij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

ventu generali in Gentiliaco villa, synodum habuisse de quaestione Trinitatis & de cultu imaginum, id est, eum discussioni Episcoporum qui in conventu generali aderant commississe quaestionem de rebus spiritualibus. Eadem distinctio adhibenda est verbis Caroli magni ex Capitulari anni DCCCLXXIX. dum jubet ut constitutiones patris sui Pippini observerentur, sive illæ quæ in placitis factæ sunt, sive in synodis, id est, de causis civilibus & ecclesiasticis: *Capitula verò quæ bonæ memoria genitor noster in suis placitis constituit & in synodis, conservari volumus.* Nam licet annalium scriptores & Pippinus vocem *Synodus* usurpaverint pro conventu generali, attamen utriusque distinctio introducta est postquam canonum auctoritas manifestius invaluit. Verùm quia canones de disciplina lati ad republicam spectabant, materia hæc ab Episcopis simul cum laicis tractabatur; nec aliud Episcopis solis permittebatur quàm quaestiones merè spirituales. Sanè Capitulare anni DCCCLXXIX. decretum est ex sententia Episcoporum, Abbatum, & Comitum, cum consensu Regis: *Congregatis in unum synodali Concilio Episcopis, Abbatibus, virisque illustribus * Comitibus, unà cum piissimo Domino nostro, secundam Dei voluntatem pro causis opportunis consenserunt.* Post conditos canones, controversiæ particularium personarum agitabantur; quas Princeps reservabat cognitioni conventus generalis, si fortè Comes Palatinus eas ob aliquam causam noluerat definire.

VI. Docuit nos ergo Hincmarus ordinem observari solitum illa ætate in conventu generali Gallia ad discutiendas causas canonicas, earumque decisionem ab arbitrio Regis pependisse, qui eam pro libito confirmabat aut retractabat. Idem agendi modus probari etiam potest exemplo valde illustri, quod innititur testimonio omnium Episcoporum Gallia. Carolus magnus, ætate jam provecta, cupiens integrè restaurare politiam ecclesiasticam, jussit anno DCCCXIII. ut Episcopi Galliarum conventus ecclesiasticos agerent in quinque locis, id est, apud Arelatensem urbem, Moguntiacensem, Remensem, Turonensem, & Cabilonensem. At Episcopi, gratias agentes Carolo quòd eos congregari jussisset, quosdam canones considerunt postquam causas examinaverant summa cura & diligentia. Concilium enim Moguntinum docet eos viros qui in illa synodo aderant, in tres turmas fuisse divisos; quarum primam constituebant Episcopi quærentes remedia malorum in sacris Scripturis & canonibus; in

alia verò turma confedissee Abbates, regulam sancti Benedicti legentes, atque tractantes diligenter qualiter monachorum vitam in meliorem statum atque augmentum cum Dei gratia perducere potuissent; in tertia demum, Comites, qui in eam curam sedulo incumbabant, ut leges mundanas sive seculares examinarent, & jus cuique suum tribuerent, vulgi justitias perquirentes, omniumque advenientium causas diligenter examinantes, modis quibus poterant justitias terminantes. Denique Concilia isthæc, cum intelligerent quæ sint regie auctoritatis partes, canones ecclesiasticos à se editos tradunt Principi, ut eos emendet, si ei ita visum fuerit; si verò eos æquitate niti existimaverit, confirmet. Obsequio autem illo defunguntur verbis conceptis, ad calcem canonum, velut Concilium Arelatense & Turonense; aut in præfatione, velut Moguntinum & Cabilonense. En verba Concilij Arelatensis: *Hæc igitur sub brevitate, quæ emendatione digna perspeximus, quàm brevissimè adnotavimus, & Domino Imperatori præsentanda decrevimus, poscentes ejus clementiam ut si quid hic minus est, ejus prudentia suppleatur; si quid secus quàm se ratio habet, ejus judicio emendetur; si quid rationabiliter taxatum est, ejus adjutorio divina opitulante clementia perficiatur.* Præfatio autem Concilij Moguntini sic habet: *Quatenus ea quæ paucis perscrinximus capitulis à vestra auctoritate firmentur, si tamen vestra pietas ita dignum esse judicaverit; & quidquid in eis emendatione dignum reperitur, vestra magnifica imperialis dignitas jubeat emendare.* Postquam autem canones illorum Conciliorum ad Carolum delati fuere, eos præsentè se examinari jussit in conventu generali Aquisgranensi, ubi eos confirmavit, ut vim legum obtinere possent. Ita enim docent annales Eginhardi. *Constitutionem quæ in singulis (id est, synodis) factæ sunt collatio coram Imperatore in illo conventu habita.*

VII. Qui verò scire voluerit quam cura negotia tractarentur illa ætate, legat canones Concilij Francofordiensis anno DCCCXIV. celebrati. Constat illud ex Episcopis omnium provinciarum quæ Caroli imperio parebant, ex Gallia nimirum, Germania, & Italia, eique præterea intererant Theophylactus & Stephanus Episcopi, Hadriani primi Papæ Legati. Itaque ei synodo interfuit legatio sedis apostolicæ. Convocatio tamen ejus facta est jussu Principis. Testis erit Eginhardus, cujus ea sunt verba ad annum DCCCXIV. *Concilium Episcoporum ex omnibus regni provinciis congregavit. Quin & canon primus ejusdem Concilij id apertè proficitur: Coniungentibus, Deo fa-*

Capitulare anni
2. cap. 11. re-
latum ap. Simonod.
Kilb. 7. Capit.
cap. 11.

Uter feminis
dicit in ver. cod.
M. S. Ecclesie Al.
lucilla

Hincmar. c. 33.

Eginhardus ad
an. 813. Concilia
quæque jussu ejus
sive hanc Eccle-
siam corrigendo
per unum Galliam
et Episcopos cele-
brata sunt.

vente, apostolica auctoritate, atque piissimi Domini nostri Caroli Regis jussione, anno xxvi. principatus sui, cunctis regni Francorum, seu Italiae, Aquitaniae provinciae Episcopis ac Sacerdotibus, synodali Concilio, inter quos ipse mitissimus sancto interfuit conventui. Episcopi etiam Italiae qui huic synodo intererant, in libello suo adversus Elipandum scribunt eam fuisse congregatam decreto Caroli: Imperij illius decreto per diversas provincias regni ejus ditioni subjectas summa celeritate percurrente, multitudo antistitum sacris obtemperando praeceptis in uno collegio aggregata pervenit.

Præterea canon primus docet ei Concilio interfuisse Carolum. In epistola autem synodica patres aiunt eum synodo præfuisse. Quod Legatis non adimit jus præsidendi Episcopis; sed jus regum explicat, id est, jus præsidendi universo cœtui: *Congregatis in unum caritatis conventu, præcipiente & præsidente piissimo & gloriosissimo Domino nostro Carolo Rege.* Effectus autem regiae præsentia non in eo solum versabantur ut omnibus præfesset, sed ut ordini judiciorum interlocutionibus suis immineret. Cùm enim allata esset in medium epistola Elipandi Archiepiscopi Toletani, cujus præcipue causa Concilium fuerat congregatum, jussit Carolus ut publica voce legeretur, & oratione habita de materia fidei, adjecit: *Quid vobis videtur?* ut adnotant Episcopi Italiae.

Vide infra cap. 28. §. ult.

Neque prætermitti debet, eosdem Episcopos scribere Concilium habitum fuisse *in aula Palatii*, juxta morem illius seculi; cujus moris fidem facit Concilium Tullense apud Saponarias habitum anno dccclix. *Ut in eorum palatiis saltem semel intra biennium generalis Episcoporum conventus agatur.*

VIII. Tria quæstionum genera in synodo Francofordiensi agitata fuerunt. Præcipua fuit quæstio fidei, confirmatio nimirum damnationis adversus hæresim Elipandi Archiepiscopi Toletani & Felicis Episcopi Vrgellensis decreta in synodo Romana, itémque in Concilio Ratisbonensi jussu Regis congregato. Asserebant namque Felix & Elipandus Iesum Christum fuisse filium adoptivum Dei secundum carnem, non autem filium naturalem. quæ hæresis damnatur in primo canone. Agitatum insuper est an secunda synodus Nicæna, quæ præceperat adorationem imaginum, recipienda foret tanquam Septima Synodus Oecumenica. Decretum itaque fuit in canone secundo synodum illam repudiandam esse & damnandam, rejiciendam quoque adorationem imaginum, eamque servitutem repellendam à Christianis. Quoniam verò quæstiones illæ pertinebant ad dogma, sola Episco-

porum auctoritate definitæ sunt, tamen si Princeps interesset deliberationibus: Omnes qui supra sanctissimi patres nostri contradixerunt &c. eradicandam statuerunt, consentientes condemnaverunt; inquit canones, qui nullam interim mentionem Principis faciunt in his sententiis damnationis. Sicut è contrà, Tassiloni Duci Bajoariorum, qui ad synodum accesserat ut veniam à Carolo peteret, venia data est à Principe solo, nulla synodi mentione facta: *Idcirco Dominus noster misericordia motus præfato Tassiloni gratuito misericordia & culpas perpetratas indulgit & gratiam suam pleniter concessit.* Decretum etiam de moneta solo Regis nomine publicatum est in canone quinto. At regulæ canonicæ in hoc Concilio editæ conceptæ sunt sub nomine Regis & Synodi: *Statutum est, definitum est, à Domino Rege & à sancta Synodo.*

IX. Præterea ex hoc Concilio discimus causas communes tractari solitas in synodis generalibus. Nam in ista synodo controversia quæ erat inter Archiepiscopos Viennensem & Arelatensem judicata fuit secundum epistolam veterum Pontificum Romanorum; Tarrantasiensis verò, Ebredunensis, & Aquis, sedis apostolicæ dispositioni relicta sunt. Accusatio instituta adversus Petrum Episcopum, læsæ majestatis reum, judicata est à Domino nostro Rege & à sancta synodo. Causa etiam Gerbodi Episcopi in eodem Concilio Francofordiensi examinata est; cùmque ordinationem ejus perperam factam fuisse constitisset, Metropolitanus & Episcopi comprovinciales jussi sunt eum deponere. Canone autem xxxix. causa Presbyterorum in crimine deprehensorum ab accusatore, de quo aliunde non constaret quam ex affirmatione accusatoris, Episcopo proprio judicanda committitur; vel si is non possit eam finire, remitti jubetur ad Concilium universale, id est, ad synodum generalem Ecclesiæ Gallicanæ; quod nimirum materia isthæc magni momenti esset, & maxime ambigua in modo agendi. Causæ verò quæ communes non erant, in provinciis judicabantur, juxta legem Capitularium: *Causæ quæ communes non sunt, in suis provinciis judicentur.*

ADDITIO

STEPHANI BALUZII.

Cùm in paragrapho quinto hujus capitis agatur de hæresi Felicis Episcopi Vrgellensis, quæ damnata est in Concilio Francofordiensi, visum est heic addere Concilium Narbonense pro eadem causa, ut inquit Acta ejus, habitum jussu Hadriani I. & Karoli Regis, quod sic habet,

CONCILIVM